

“El lleure no és un luxe per als infants, és una necessitat”

Dil, 5/06/2017 per Catalunya Religió

(*Laura Mor -CR*) Fa vint anys que marxa de colònies d'estiu com a monitora. I el grau d'experiència no li resta capacitat de sorpresa: “Els dies previs se m'encongeix el cor i la panxa”, reconeix **Maria Valencia**. Sap que la missió encomanada és rellevant. Sobretot en entorns socials castigats: “Les colònies canvien la vida d'aquests nens”, assegura.

El contacte amb la natura, l'amistat entre iguals, formar part d'un grup o el servei als altres, els fan sentir-se estimats. Són algunes de les possibilitats pedagògiques que ofereix l'educació en el lleure. L'última setmana de juliol Valencia s'endurà a Planoles una tanda de seixanta infants i joves. Des dels 5 als 17 anys. Tots hi participen gràcies a una beca de la Fundació Pere Tarrés, en el marc de la campanya '[Dóna la volta al seu estiu](#)'.

“Soc conscient que el que fem és important”, assegura Maria Valencia. Aquest estiu, al Ripollès, l'acompanyaran un equip de monitors voluntaris que provenen de diferents esplais del [MCECC](#), el Moviment de Centres d'Esplais Cristianes de Catalunya. Des del 2014 presideix [Didania](#), una federació que engloba 39 entitats cristianes de temps lliure d'àmbit estatal.

L'experiència de Déu forma part de la seva trajectòria educativa: “He triat aquest camí i la fe és d'on trec les forces cada dia”. Nascuda a Viladecans el 1977, és mestra d'educació especial i directora de l'escola Amat Verdú de Sant Boi de Llobregat. Està convençuda que “l'educació en el lleure té un sentit” i parla d'una vivència que suma “complicitat i energia”.

Recuperar rutines a l'estiu

Les colònies són dies d'esbarjo, però també una bona fórmula perquè els infants recuperin la mica d'ordre i de rutina que els ajuda a créixer. “Passar noranta dies

de vacances a casa, en un entorn amb moltes tensions internes els desestabilitza”, explica. Per als nens i nenes que hi participen, “només és una setmana, però és la seva setmana”, matisa. L'entorn de joc és més flexible i tenen sensació de benestar.

València se sorprèn del canvi que genera aquesta cultura d'esplai: “[Veus l'efecte que fa en ells](#)”. Explica com “el primer dia de colònies percep una tensió no resolta i marquen posicions”. Fins i tot la postura corporal els delata. L'equip d'educadors sap que allí hi ha “un còctel explosiu”. Però “a mesura que passa el temps, es dilueixen les baralles i els conflictes”. I no els cal exercir el rol negatiu que adopten a casa per defecte. En activitats de lleure educatiu reconeixement no els arriba per si es porten bé o malament, sinó perquè són part del grup.

A colònies, obren el cor

El tracte quotidià amb els monitors també afavoreix la seva autoestima. Se senten escoltats i valorats. I això permet un treball emocional, d'autoconeixement i d'obertura al transcendent. “Ser important per a algú desvetlla la dimensió interior”, afirma València. La directora de l'activitat –que han batejat com a 'colònies socials'– explica com “tenen el seu 'jo' molt recobert” i que els costa “arribar al centre del cor”.

Durant les colònies, la fe també s'ofereix de forma explícita: “Treballem la dimensió interior des de la pregària”. Són celebracions que descriu com a “respectuoses i flexibles” i que s'adeqüen a la diversitat religiosa dels infants que hi participen.

En avançar dels dies els monitors detecten com infants i joves “obren el cor”. València subratlla “el fenomen de la socialització” i la necessitat que té tothom –adults, joves o infants– de “formar part d'un lloc i de ser algú”. És així com les colònies permeten als més petits formular en positiu: “M'escolten, em cuiden, m'ajuden, em sento estimat”. Una llavor que els pot oferir, en entorns de dificultat, arrels per sostenir-se i resistir.

“El lleure no és accessori, és una necessitat”

La Fundació Pere Tarrés s'ha proposat enguany becar 4.500 nens amb la campanya 'Dóna la volta al seu estiu'. Des que van començar a treballar per garantir que cap infant es quedés sense colònies, la demanda d'ajuts ha anat en augment. El 2010 van distribuir beques per valor de 186.450 euros. I el 2016 per valor d'1,120.748 euros. A major necessitat, millor oferta. Aquest estiu organitzen dos casals d'estiu a Barcelona, un casal a Tarragona, dues colònies socials i una ruta de muntanya.

Segons Maria València, “el lleure no és accessori, no és un luxe, sinó que és una necessitat”. La Fundació Pere Tarrés, en el seu [Informe sobre la infància vulnerable a Catalunya](#), ja ha alertat del perill que l'educació en el lleure depengui de la capacitat econòmica de la família: “L'accés a l'educació en el lleure també s'ha materialitzat com un factor més d'exclusió social”.

La campanya 'Dóna la volta al seu estiu' ha de permetre sensibilitzar la societat. Però sobretot vetllar per la igualtat d'oportunitats entre la població més vulnerable. Els arguments a favor del lleure educatiu com a [fórmula d'integració i de cohesió social](#) són coneguts. D'aquí neix el convenciment i la persistència del

col·lectiu de monitors. Aquest estiu, tornaran a preparar la motxilla.